

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Catena aurea super quattuor evangelistas

Thomas <von Aquin, Heiliger>

[Esslingen], 1475?

[...] Urbano [...] pape quarto. frater thomas de aquino

[urn:nbn:de:bsz:31-310733](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-310733)

Sacrosancti
scripturae
liber

Antissimo ac re-
uerendissimo patri
dño Urbano diuina
prouidencia pape
q̄eto · frat̄ thomas
de aquino ordinis
fratrum p̄dicatoꝝ
cum deuota reuerē

da pedum oscula beatorū. Sono sapientie vni-
genitum dei verbum p̄sidentem in excelsis per q̄d pater sa-
pienter fecerat et suauiter disposuerat vniuersa in
fine temp̄i carne sumere voluit: vt sub tegumēto
nature corpore. splendore eius humanus intell̄
posset inspicere q̄d i celsitudine maiestatis diuine at-
tingē nō valebat. Diffiderat siquidem radios suos
sapie videlicet suz iudicia. sup oia oga que creauit
quodam vero ampliori priuilegio ymaginem p̄p̄am
hoim aiab̄ ip̄s̄erat quā tñ diligēdus exp̄s̄erat in
cordis ip̄s̄i amādum fm sui munens largitatem.
Sed quid ē hois ita in tam imensa creatura: vt di-
uine sapientie vestigia possit comprehendere ad p̄fer-
dum. Quinimo et sapie lux infusa hoib̄ p̄ peccati te-
nebras et occupatōnū temporalium caligines fuerat
obumbrata et intell̄tū ē quozudam cor insipiens ob-
scuratū: ut dei glam in ydola vana ouerterent et
que nō oueniūt facerent in sensum reproba mōden-
tes. Quia vero sapientia que ad sui fructiōnē ho-
minē fecerat. cum sui exptem esse nō sinēs: totaz se
in humanā naturā gēlicam nō sibi assumendo mi-
rabili vt errantem hoim ad se totaliter reuocaret.
Quo q̄ sapie claritatem nube mortalitatis velatā
p̄m̄ ap̄to. princeps fidei conspicerē maruit et cā
constanter ab̄s̄p̄ errore et plenarie confiteri dicens.
Tu es xp̄s̄ filius dei viui. O beata confessio quā nō
caro et sanguis s̄ pater celestis reuelat. Nec i ēns
fundat eccliam. aditum p̄bet in celum. peccata mei
retur soluere. et pera tam porte nō p̄ualet inferre.
Quo ergo fidei ac confessionis heres legitime san-
ctissime pater p̄o studio nōs v̄sa inuigilat vt t̄te
sapie lux et fidelium corda p̄sonat et hereticoz con-
fute insāntias que p̄ portas inferoz merito designā
Hinc si fm p̄oim sententiā beata cōsecut respub-
lica cuius radices opam sapie dare contigerit illi si
quidem sapie quā ibecillitas intellectus humani erro-
ribus p̄m̄ q̄ amaculat: quantomagis sub v̄o regi-
mine beatus cōseri potest populuz xp̄ian̄: vbi h̄ca
diligēcia excellētissime illi sapie curaz impeditis
quā dei sapia carnalib̄ mēbris iduca. et verō docuit
et opibus demonstrauit. Ex hui⁹ siquidē diligēcie
studio vestre sanctitati cōplacuit mihi omittēre ma-
t̄xi euāgelium exponendū. Qd iuxta p̄p̄ia facul-
tatem executus sollicitate ex diuersis doctoz libris
p̄dicti euāgelij expositionem p̄tinuam compilauit.
Paucā quidem ceteroz auctoz verbis: vt p̄m̄um
ex glossis adiciens: qui ut ab eozum dictis possent di-
scerni: sub glose titulo p̄notauit. Sed et in sanctorum
doctoz dictis hoc adhibui studium: vt singuloz aus-
torum noia. necnō i quibus habent libris assūpta

testimonia describant. Hoc excepto q̄ libros expo-
sitionum supra loca que exponebantur nō optebat
sp̄cialiter designari puta sicubi nomē inueniat. Vero
nisi de libro mentione nō facta: dat̄ intelligi q̄ hoc
dicat sup matheuz et in alijs rō similib̄ obseruet nisi
h̄is q̄ de om̄tario crisostimi sup matheuz sumit. op-
tate ascribi in titulo sup matheuz. ut p̄ hoc ab h̄is
que sumuntur de ip̄o om̄tario distinguat. In assu-
mēdis autē sanctorū testimonijs p̄m̄q̄ optuit aliqua
rescindi de medio ad p̄lixitatem vitandam. nec non
ad manifestiore sensum. vel sc̄dm̄ p̄gruendam expo-
sitionis l̄e ordinē om̄tari. Interdum etiā sensum
posuit: verba om̄is. p̄cipue in om̄tario crisostimi
p̄ter hoc q̄d est translato viciosa. fuit autē mea in-
tentio in hoc ope non solum sensum p̄sequi lettera-
lem. sed et mysticum ponere. interdū etiam errores
desruere. nec non et p̄firmare catholicam veritatem.
Quo quidem necessarium fuisse videt. q̄a i euāgelio
p̄cipue forma fidei catholice traditur et totius vite
regula xp̄iane. Prolixum ergo presens opus nō vi-
deatur alicui fieri em̄ nō potuit vt hec om̄ia sine
diminutione p̄sequeret: et tot sanctorū l̄ias explica-
rem oimoda breuitate seruata. Suscipiat itaq̄ v̄sa
sanctitas presens opus v̄o disciendū corrigēduq̄
iudicio. v̄se sollicitudinis et obediencie mee fructuz
vt dum a vobis emanauit preceptum et nob̄ refer-
uatur finale iudicium: ut ad locū vnde exeunt flui-
mina reuertantur.

Euāgelij p̄nūcia-
tor a p̄tus ysaias p̄-
pheta euāgelice do-
ct̄ine sublimitatez
nomē et materiam bre-
uiter comprehendens: oia
gēlicum doct̄oz ex p̄-
sona domi alloq̄t dicens.

Sup montem excelsum
ascende tu qui euāgelizas syon exalta in fortitudine
vocem tuam qui euāgelizas ierlm̄. Exalta noli
timere die ciuitatibus iude. ecce de⁹ vester. ecce do-
minus deus in fortitudine veniet. et brachium eius
d̄nabitur. ecce merces eius cum eo. De autē ab ip̄o
euāgelij noie sumam⁹ exordiu⁹ Aug. 3̄ faustū. Euā-
gelij nomē latine interpretat̄ bonus nūcius v̄ bona
ānūciatio q̄ qui de⁹ cum aliq̄d bonū ānūciatur. semp̄
dici potest. p̄p̄ie tamē hoc vocabulum obtinuit ān-
nūciatio saluacionis. Narratores qui ip̄e origenis fat-
torum didoz passionū dñi ihesu xp̄i p̄p̄ie didi sūt
euāgeliste. **E**nt̄ i omet. Quid n. h̄is bonis nūcia-
tis fiat equale. Deus i terra. homo in celo. amāda
dei ad nr̄am facta naturā pl̄xum solutum pl̄ū. dya-
bolus confusus. mors soluta. paradus aptus et hoc
oia supra dignitate nr̄am et cū facilitate nobis data
sunt nō q̄a laborauimus: sed quia dilecti sumus a deo.
Aug. i li. de v̄a relig. Cum em̄ oib̄ modis mede-
atur animis deus: pro tempum oportunitatib̄ que
mira sapientia eius ordinat̄. nullō modo beneficē
consuluit generi humano. q̄ cum vnicus filius con-
substantialis patri et coeternus totū hoim suscipit

